

Роль лексичної культури в комунікації лікаря з пацієнтом

Одним із основних компонентів загальної культури людини є культура мовлення, яка перш за все полягає в тому, щоб правильно, відповідно з нормою, вживати та промовляти слова, вміти утворювати різні граматичні форми, узгоджувати та сполучати мовні одиниці, грамотно будувати різні типи речень та оформлювати їх в текст.

Лексична культура майбутнього лікаря визначається широким словниковим запасом, вмінням точно та доречно формулювати свої думки. Потрібно звертати увагу, щоб кожна лексема вживалася у властивому їй значенні, оскільки від цього напряму залежить такий фактор спілкування між лікарем і пацієнтом як дієвість та переконливість.

Звичайно, що багатство лексичного запасу спеціаліста не означає, що його мова може бути захаращена, химерна та багатослівна. Бажано, щоб матеріал викладався економно, просто та без зайвих слів. Саме такий стиль сприяє оптимальній ясності, точності та ефективності комунікації.

Важливе значення у спілкуванні лікаря з пацієнтом має виразність та натуральність мови. Потрібно уникати тавтології, мовних штампів та трафаретних виразів, які створюють труднощі для ефективного спілкування. Слід пам'ятати, що для лікаря діалог з пацієнтом – це робочий момент, а для пацієнта – це нестандартна ситуація, а отже задача полягає в тому, щоб створити довірливі відносини та налагодити контакт, на базі якого вибудувати фундамент для співпраці. Під час комунікації з пацієнтом медичний працівник повинен постаратися розмовляти спокійно та виважено, виражатися елементарно, зрозуміло, застосовувати конкретні формулювання, оскільки всі слова лікаря оцінюються та інтерпретуються хворим.

Суттєвим елементом успішної взаємодії є атмосфера, в якій відбувається збір інформації про стан обстежуваного. Пацієнт повинен відчувати, що для лікаря немає нічого важливішого в даний момент ніж вислухати всі його скарги і надати якісну медичну допомогу. Чемність, доброзичливість та ввічливість допомагають зняти емоційний бар'єр та налаштувати на довірливу розмову. Лікарю не варто забувати про необхідність дотримання мовного етикету, основними жанрами якого є привітання, прощання, подяка, прохання, комплімент, похвала, запрошення – вони задають тональності, допомагають дотримуватися потрібної дистанції та виявляють ставлення партнерів по спілкуванню.

Вплив словом є одним із найважливіших компонентів установалення контакту між лікарем та пацієнтом та сприяє правильній діагностиці та

лікуванню захворювання. Ще в часи античності лікарі добре розуміли важливість спілкування з хворим та свідомого впливу на нього з лікувальною метою. Відомий представник давньогрецької медицини Гіппократ сформулював свої думки з цього приводу в добре відомих афоризмах: *Qui bene interrogat, bene dignoscit; qui bene dignoscit, bene curat.* – *Хто добре опитує – той добре діагностує; хто добре діагностує – той добре лікує. Medice, cura aegrotum, sed non morbum!* – *Лікарю, лікуй хворого, а не хворобу!*